

Eesti talunike eest!

EESTIMAA TALUPIDAJATE KESKLIIDU
INFOKIRI VEEBRUAR 2018

OLULISED TEEMAD

Asendusteenistuse uus hinnakiri;
Põllumajandusameti e-lahendused;
PÕKA 2030;
Tuleviku ÜPP;

ÜRITUSED JA KONVERENTSID

Saabuvad koolitused ja
infopäevad;

UUDISED JA INFO

Ehtsa talutoidu fototuurid;

OLULINE INFO JA UUDISED

- Eestimaa Talupidajate Keskliidu kodulehelt leiate värsked uudiseid ja infot. Tutvu infoga aadressil www.taluliit.ee

- **RÄÄGI KAASA!**

Eestimaa Talupidajate Keskliidu põhieesmärkideks on oma liikmete majanduslike, sotsiaalsete ja erialaste huvide kaitse kõikides instantsides, lisaks põllumajandussaaduste tootmise, ümber töötlemise ja turustamise ning metsamajanduse edendamine. Meie oluliseks ülessandeks on põllumajandustootjate asendusteenistuse korraldamine, nõustamine ja täiendõpe.

Meie peamine eesmärk on seista oma liikmete huvide eest, ning kui tunnete, et meie saame aidata, siis **RÄÄGI JULGELT KAASA!**

Kontakteeru oma kohaliku taluliiduga või keskliiduga e-posti aadressil info@taluliit.ee, tel. +372 5647 5660 (ETKLi juhatuse liige Kerli Ats)

OLULINE INFO JA UUDISED

MUUTUB ASENDUSTEENUSE HINNAKIRI

Kehtib alates 01. aprill 2018.a.

Tootjahinnad ja teenuse osutamise tingimused kinnitatud
ETKL Nõukogu poolt 22.01.2018

Teenuse nimetus: Talutööd nõuetekohases loomakasvatustalus tootja töövahenditega.

Tootjapoolne makse:

Eelmise majandusaasta netokäive	Teenuse hind euro/tund
Kuni 20 000 eurot	3,50 euro/t
20 001 – 60 000 eurot	4,50 euro/t
60 001 – 100 000 eurot	5,00 euro/t
100 001- 160 000 eurot	5,50 euro/t
160 001 – ja enam eurot	6,00 euro/t

Asendusteenuse tunnihinnast moodustab riigitoetus 80%

ETKL'i liikmesorganisatsiooni liikmetele kehtib 20% soodustus teenuse tunnihinnast.

Kui Teie ettevõtte ei ole veel liige, siis täpsema info liikmeks saamise kohta leiate:

www.taluliit.ee/tule-liikmeks/

- Omafinantseeringu tunnihinna 20%-ne liikmesoodustus rakendub neile ettevõtjatele, kel ei ole asendusteenistuse ega ETKLi ees maksuvõlga ja kes on kasutanud eelmisel majandusaastal vähemalt 14 päeva puhkuseasendust ettevõtte kohta.
- Määrusenõuetele vastavust (loomühikute, käibe ja töötajate arvu nõue) kinnitab tootja vormikohase ja kehtiva tellimustaotlusega. Kui tellimustaotlus on PRIA andmetel määrusenõuetega vastuolus, kannab tootja ise kõik asendamise kulud ja maksab teenuse topelt hinna.
- Omafinantseeringut kasutatakse jooksvate kulude katteks – eelkõige asendustalunike töötasude ja transpordihüvitise igakuiseks väljamakseks, mistõttu on tootjamaksete laekumine asendustalunike väljamaksete õigeaegsuse tagamiseks väga oluline.

Teenuse tellimiseks ja täpsema info saamiseks palume pöörduda piirkonnajuhtide poole.

Asendusteenistuse piirkonnajuhtide kontaktid leiate www.taluliit.ee/asendusteenistus/

OLULINE INFO JA UUDISED

Põllumajandusametil on uued taimekaitse valdkonna e-lahendused

Põllumajandusameti uue infosüsteemi arenduse tulemusel loodud taimekaitsevahendite registri laiem andmestik loob paremad võimalused info kasutamiseks. Lisaks on taimekaitsetunnistuse omanikul nüüd võimalus kontrollida tunnistuse kehtivust avaliku päringu abil.

„Uus taimekaitsevahendite register võimaldab kõigil huvilistel teha erinevaid päringuid. Tooteid saab otsida näiteks toimeaine, kultuuri, kasutusala ja kahjustaja järgi. Olemas on turustuskohad ja nende kontaktandmed,” ütles Põllumajandusameti taimekaitse ja väetise osakonna juhataja Maris Raudsepp. „Register on eesti- ja ingliskeelne ning selle väljatöötamisel võeti arvesse Euroopa Liidu andmenõudeid,” lisas Raudsepp.

Eestis võib turustada ja kasutada ainult neid taimekaitsevahendeid, mis on kantud taimekaitsevahendite registrisse. Taimekaitseeaduse kohaselt peavad taimekaitsevahendi turustaja, professionaalne kasutaja ja nõustaja olema läbinud taimekaitsekoolituse ning neil peab olema selle läbimist tõendav taimekaitsetunnistus. Taimekaitsetunnistuse väljastab Põllumajandusamet ja see kehtib viis aastat.

Samuti lisandusid Maaeluministeriumi kliendiportaali uued e-teenused, mis võimaldavad mugavamat ja kiiremat asjaajamist klientidele. „Arendusprojekti eesmärk on lihtsustada taotluste esitamist ning muuta dokumentide menetlemine kiiremaks ja läbipaistvamaks,” ütles Maris Raudsepp. „Ettevõtjad, kes soovivad taimekaitsevahendeid Eestis turustada, saavad esitada elektroonse taotluse kiirelt ja mugavalt kliendiportaalis. Kõiki andmeid saab vajadusel muuta, koheselt saab tasuda riigilõivu ning näha ka kõiki varem esitatud andmeid,” lisas ta.

Põllumajandusameti, Nortal ASi ja Maaeluministeriumi koostöös loodud e-teenused valmisid Põllumajandusameti uue infosüsteemi mahepõllumajanduse ja taimekaitse valdkondade arendusprojekti raames. Infosüsteemi arendustööde maksumus on 414 970 eurot, millest 382 983 eurot kaetakse Euroopa Regionaalarengu fondi toetusega.

Arendused on osa pikemaajalisest plaanist viia kliendiportaali kõikide Maaeluministeriumi asutuste teenused. Kliendiportaali sisenemiseks on vaja ID-kaarti.

Tutvu e-lahendustega:

[Taimekaitsevahendite register](#)

[Taimekaitsetunnistuse kehtivuse päring](#)

[Maaeluministeriumi kliendiportaal](#)

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030

Maaeluministerium on alustanud põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava koostamist sihiga luua valdkondade ühtne strateegiline arengudokument ning töötada välja selle rakendamiseks vajalikud programmid, meetmed ja tegevused.

Arengukava koostamise eesmärk on aidata kaasa Eesti põllumajanduse, kalanduse, vesiviljeluse ja toidutööstuse arengule ja konkurentsivõime kasvule, maa- ja rannapiirkondade tasakaalustatud arengule, taimede ja loomade hea tervise hoidmisele, toiduohutuse tagamisele ning puhta keskkonna ja liigilise mitmekesisuse säilimisele.

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava väljatöötamise eest vastutab Maaeluministeerium ning arengukava väljatöötamises osalevad teised ministeeriumid (Keskkonnaministeerium, Sotsiaalministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Rahandusministeerium) ja Riigikantselei. Lisaks kaasatakse arengukava väljatöötamisel koostööpartnereid ja valdkonna huvirühmi.

Kui praegu on põllumajanduse ja kalanduse teemad jaotatud ära ligi 30 erineva arengukava ja dokumendi vahel, siis loodav ühine valdkonda juhtiv arengudokument aitab teemad üheks tervikuks siduda. Maaeluministeerium kutsub üles ministeeriume, koostööpartnereid ja huvigruppe arengukava koostamises aktiivselt osalema, et läbi rääkida ja ühiselt kokku leppida tulevikusuundades ja eesmärkides aastaks 2030.

Arengukava saab olema ka Eesti maaelu arengukava ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi uue programmiperioodi planeerimise aluseks.

Arengukava tervikteksti esimene versioon valmib sügiseks 2018, misjärel tehakse keskkonnamõjude strateegiline hindamine. Arengukava esitatakse Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks sügisel 2019.

Arengukava taustainfo ja seotud dokumendid:

Ettekanne: Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030 (PõKa)

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030 koostamise ettepanek

Ajaraam:

- PÕKA avaüritus - 28. veebruar 2018
- Töörühmade läbiviimine - märtsist juunini (umbes 4 kohtumist)
- Tervikteksti esimene versioon valmis ja kooskõlastatud juhtrühmaga - september
- Ettepanekud mõjude hindamisest (KSH, sotsiaalmajanduslik jm)
- Tervikteksti lõppversioon - 2019.a. kevad
- Arengukava ametlikule kooskõlastusringile ja Vabariigi Valitsusele kinnitamiseks esitamine - juuni 2019 (pärast KSH aruande valmimist)

PÕKA kaasamisprotsess - väljatöötamine tihedas koostöös huvirühmade esindajatega

THE FUTURE OF FOOD & FARMING

Toidutootmise ja põllumajanduse tulevik. Paindlik, õiglane ja säästev ühine põllumajanduspoliitika

Lihtsamad eeskirjad ja paindlikum lähenemisviis tagavad, et ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) on tulemuslik nii põllumajandustootjate toetamisel kui ka ELi põllumajanduse kestliku arengu edendamisel.

See on peamine sõnum Euroopa Komisjonis 29.novembril 2017.a. vastu võetud teatises „Toidutootmise ja põllumajanduse tulevik“, milles kirjeldatakse, kuidas tagada ELi vanima ühise poliitikavaldkonna ajakohasus ka tulevikus.

Juhtalgatusega nähakse liikmesriikidele ette suurem vabadus valida, kuidas ja kuhu investeerida ühise põllumajanduspoliitika raames neile antud toetusraha, et saavutada keskkonna, kliimamuutuse ja kestlikkusega seotud ühised kaugele ulatuvad eesmärgid.

Töökohtade, majanduskasvu, investeeringute ja konkurentsivõime eest vastutav asepresident Jyrki Katainen märkis sellega seoses järgmist: „Oleme tegelenud ühise põllumajanduspoliitikaga alates 1962. aastast. Peame tagama, et see poliitika võimaldab ka edaspidi pakkuda tarbijatele tervislikku ja maitsvat toitu ning toetada maapiirkondades töökohti ja majanduskasvu, kuid lisaks peab ühine põllumajanduspoliitika arenema koos muude poliitikavaldkondadega. Meie ettepanek on oluline samm edasi ühise põllumajanduspoliitika ajakohastamisel ja lihtsustamisel, võttes arvesse sidusrühmadega peetud ulatuslike konsultatsioonide tulemusi. Komisjoni esitatud uue toetusmudeli kohaselt võimaldatakse liikmesriikidele suuremat subsidiaarsust; neile seatakse ülesandeks koostada ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava, mis sisaldab nende kohaldatavaid I ja II samba meetmeid, võimaldab lihtsustada nende meetmete rakendamist ning tagab suurema sidususe ja parema järelevalve tulemuste üle.“

Põllumajanduse ja maaelu arengu volinik Phil Hogan ütles omalt poolt: „Avaldatud teatisega tagatakse ühise põllumajanduspoliitika selliste uute esile kerkivate eesmärkide täitmine nagu aruka ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise põllumajandussektori toetamine, keskkonnakaitse ja kliimameetmetega seotud vastutuste suurendamine ning maapiirkondade sotsiaalmajandusliku olukorra parandamine. See muudatus kujutab endast olulist sammu ühise põllumajanduspoliitika rakendamisel. Kui praegune süsteem uue vastu välja vahetatakse, suureneb liikmesriikide ja piirkondade subsidiaarsus tuntuvalt.“

Praegune kahesambaline struktuur säilib, kuid ELi tasandil kokku lepitud eesmärkide saavutamiseks on võimalik lihtsamini ja paindlikumalt võtta üksikasjalikke meetmeid.

ELi iga liikmesriik koostab eesmärkide täitmiseks oma strateegiakava, mille komisjon seejärel heaks kiidab. Vastavuse asemel pööratakse rohkem tähelepanu edusammude jälgimisele ja konkreetsete tulemuste saavutamiseks vajalike rahaliste vahendite kasutamisele. Kohandatud lähenemisviisi kasutamine tüüplahenduse asemel tagab, et poliitikameetmed ja nende tegelik mõju on kohapealsetele rakendajatele arusaadavamad.

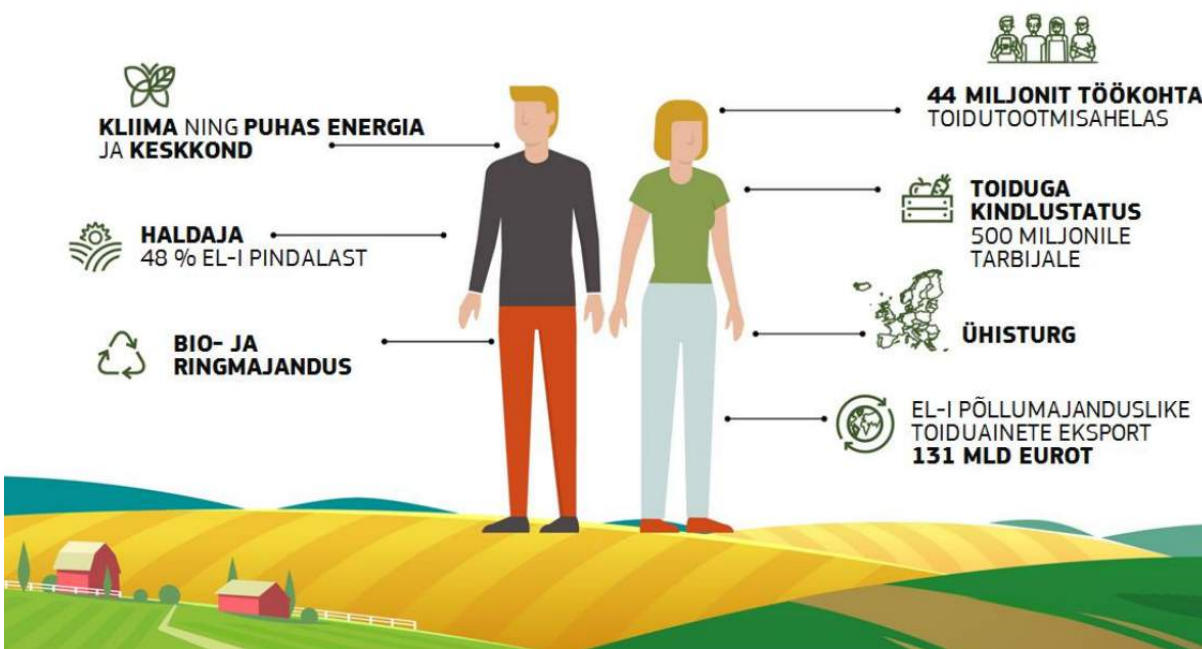
Põllumajandustootjaid toetatakse ka edaspidi otsetoetussüsteemi kaudu. Teatis ei mõjuta ELi tulevaste rahaliste vahendite üle peetavate arutelude tulemusi ega komisjoni ettepanekut järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta. See ei ole ammendav, kuid selles vaadeldakse mõningaid võimalusi, kuidas põllumajandustootjaid õiglasemalt ja sihipärasemalt toetada.

Põllumajandust ja toidutootmist mõjutavad jätkuvalt kliimamuutused ja loodusvaradega seotud piirangud. Tulevane ÜPP peaks sisaldama auahnemaid eesmärke, seda nii seoses ressursitõhususe, keskkonnanahoiu kui ka kliimameetmetega.

Muud ettepanekud:

- soodustada tänapäevase tehnoloogia kasutamist, et toetada põllumajandustootjaid kohapeal ja tagada läbipaistvus ja kindlam turg;
- julgustada noori põllumajandustegevusega alustama, koordineerides tegevust liikmesriikide pädevusega sellistes valdkondades nagu maa maksustamine, maakasutuse planeerimine ja oskuste arendamine;
- leida lahendus kodanike muredele, mis on seotud kestliku põllumajandustootmisega, sealhulgas tervise, toitumise, toidu raiskamise ja loomade heaoluga;
- võtta sidusaid meetmeid, mis on kooskõlas üleilmsete meetmetega, eriti sellistes valdkondades nagu kaubandus, ränne ja kestlik areng;
- luua riskijuhtimist käsitlev ELi tasandi platvorm, et aidata põllumajandustootjatel paremini toime tulla kliimamuutustest tingitud ebakindluse, hindade kõikumise ja muude riskidega.

EL-I PÕLLUMAJANDUSE PANUS TÄNAPÄEVAL

Komisjon esitab asjakohased seadusandlikud ettepanekud teatistes kirjeldatud eesmärkide jõustamiseks enne 2018. aasta suve pärast mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekut.

Taust:

2. veebruaril 2017 algatas Euroopa Komisjon arutelu Euroopa tulevase ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) üle, et selgitada välja, kuidas kehtivaid poliitikameetmeid lihtsustada ja ajakohastada. Kolmekuulise konsulteerimisperioodi jooksul sai Euroopa Komisjon üle 320 000 vastuse, neist enamiku eraisikutelt. Konsultatsiooni käigus selgus, et enamik vastanutest soovib säilitada tugeva ühise põllumajanduspoliitika Euroopa Liidu tasandil, kuid see peaks olema lihtsam ja paindlikum. Samuti soovitati pöörata rohkem tähelepanu peamistele probleemidele, milleks on põllumajandustootjatele õiglase elatustaseme tagamine, keskkonnakaitse ja toimetulek kliimamuutustega.

Lisateave:

Teatis (eesti keeles) – [future_of_food_and_farming_communication_et](#)

Allikas: Euroopa Komisjoni pressiteade
Brüssel, 29. november 2017

Eestimaa Talupidajate Keskliidu esialgsed seisukohad seoses tuleviku ÜPP-ga

- Eestimaa Talupidajate Keskliit toetab teatistes püstitatud eesmärke. ÜPP eesmärgid on adekvaatsed ja ajakohased. Soovime juhtida tähelepanu, et maapiirkondade sotsiaalmajandusliku olukorra edendamise seisukohalt on võtmetähtsusega peretaludel põhineva põllumajandusettevõtluse arendamine.
- Olulised teemad tuleviku ÜPP osas on teaduse- ja innovatsiooni suurem toetamine. ÜPP eesmärgiks seatud aruka ja jätkusuutliku põllumajandussektori areng tuleb saavutada just läbi teaduse- ja arenduse ning innovatsiooni. Toidutootmine tuleb muuta efektiivsemaks ja keskkonnasäästlikumaks.
- Äärmiselt oluline on põllumajandustootmisega alustvate noorte toetamine ja ka kõigile põllumajandustootjatele suunatud nõuandeteenuse arendamine.
- Toetame finantsinstrumentide edasiarendamist ja laialdasemat kasutamist kombineeritult tagastamatute toetustega. Tagastamatuid toetusi tuleks suunata eelkõige väikeste- ja keskmise suurustega ning noortele põllumajandustootmisega alustavatele põllumajandusettevõttele, kellel puudub piisav finantsvõimekus ettevõtete arendamiseks ning arenguks vajalike investeeringute tegemiseks. Samuti on vajalik tagastamatuid toetusi kasutada põllumajandusettevõtete keskkonnanõuete täitmiseks.
- Kindlasti tuleb kaaluda niinimetatud lagede seadmist otsetustele. Ühtlasi tuleb hakata rakendama piiranguid kasusaaja kohta, ehk tütar ja sidusettevõtteid tuleb hakata käsitlema ühe ettevõtte ka otsetoetuste puhul. Piirangute suuruse üle tuleb pidada arutlusi.

MEM: PÕLLUMAJANDUSTOOTMINE ON MADALSEISUST ÜLE SAANUD

Maaeluministeriumis koostatud põllumajandussektori 2017. III kvartali ülevaatest selgub, et tänavu on sigade ja lindude arv kasvanud ning veiste arv püsib stabiilsena. Samuti on piima kogutoodang alates juunist võrreldes mullusega igakuiselt suurenenud.

„Piimaturu seis on tänavu murdnud välja mullusest madalseisust ja muutunud oluliselt optimistlikumaks: toodangu näitajad on kasvanud rekordilisteks ning põllumajandustootja saab piima eest paremat hinda,“ ütles maaeluminister Tarmo Tamm.

„On näha, et turuolukorra paranemine nii piimanduses kui ka lihatootmises koos valitsuse tänavu taastatud üleminekutoetustega andis tootjatele värsket hingamist ja kindlustunnet tootmise jätkamiseks ja arendamiseks,“ lisas minister.

Eestis oli 30. septembri seisuga 258 000 veist, 291 000 siga, 94 000 lammast ja kitse ning 2 166 000 lindu. Eelmise aasta sama ajaga võrreldes oli sigade arv suurenenud 7% ja lindude arv 8%, veiste arv püsib stabiilsena ning lammaste ja kitsede arv oli 3% vähenenud.

Piima ja piimatoodete turuolukorra paranedes on selle aasta üheksa esimese kuu jooksul piimalehmade arvu langus Eestis peatunud ning stabiliseerunud 86 500 looma juures.

Sarnaselt piimasektorile on paranenud sealihasektori olukord. Selle aasta üheksa kuu jooksul on sealihha kokkuostuhind olnud kõrgem kui kahel viimasel aastal, mille tulemusel on ka pörsaste sündivus suurenenud ning viimased kolm kvartalit järjest on sigade arv kasvanud.

Põllukultuuride kasvupind oli 2017. aastal Statistikaameti esialgsetel andmetel kokku 665 000 hektarit, mis on 1% väiksem kui eelmisel aastal.

Maaeluministeriumi ja Statistikaameti koostöös prognoositi teravilja kogusaagiks sel aastal 1,167 miljonit tonni, mis on eelmise aasta kogusaagist 25% suurem.

„Vaatomata mullusest suuremale saagile oli hooaeg taimekasvatajale raske. Jaheda kevade tõttu venis taimede kasvuperiood pikemaks ja viljad valmisid hiljem. Põllukultuuride saagi koristust segas tavapärasest sademeterohkem suve lõpp ja sügise algus. Kõik see jättis jälje saagi kvaliteedile,“ tõdes Tamm.

2017. aasta kiirstatistika alusel on põllumajandusettevõtete müügitulu kolmandas kvartalis suurenenud tulenevalt taimekasvatustoodangu mahu suurenemisest ja loomakasvatussaaduste tootjahindade tõusust. Kokkuvõtteks on põllumajandusettevõtete 2017. aasta kolmanda kvartali majandustulemused paremad kui eelmisel aastal: põllumajandustoodete müügitulu ületas nende tootmiseks tehtud kogukulusid 7% ja toodetud puhas lisandväärtus ületas tööjõuühiku kohta tehtavad tööjõu kulud, mis näitab, et suurenes ka tööjõutootlikkus

LINK ÜLEVAATELE:

<https://www.agri.ee/sites/default/files/content/ylevaated/ulevaade-pollumajandussektor-2017-03.pdf>

Allikas: Maaeluministeriumi pressiteade

PÕLLUMAJANDUSSTATISTIKA

Hea saagikus aitas koristuskahjusid veidi kompenseerida

2017. aastal saadi hektarilt keskmiselt 3967 kilogrammi teravilja, teatab Statistikaamet. See on möödunud aasta ilmastikutingimusi arvestades väga hea tulemus.

2017. aastal oli teraviljasaak kokku 1 311 900 tonni. Teraviljasaagist moodustas 713 300 tonni nisu, 425 700 tonni oder ja 52 400 tonni rukis. Ühelt hektarilt saadi nisu 4202, otra 4154 ja rukist 3932 kilogrammi.

2017. aasta teravilja külvipind oli väiksem kui aasta varem. Teravilja kasvatati 330 700 hektaril, mida oli 5,9% vähem kui aasta varem. Nisu kasvatati 169 800 hektaril – 3,2% rohkem kui 2016. aastal. Odra kasvupind vähenes 24,2% ja oli 102 500 hektarit. Rukki kasvupind suurenes varasema aastaga võrreldes 7,3% ja oli 13 300 hektarit.

Kaunviljasaak oli 75 300 tonni ehk 31,2% väiksem kui 2016. aastal. Hektarilt saadi keskmiselt 1149 kilogrammi kaunvilja. Kaunvilja kasvatati 65 500 hektaril ehk 18,2% enam kui 2016. aastal. See oli ka läbi aegade suurim kaunvilja kasvupind.

Rapsi- ja rüpsiseemne saak oli 165 300 tonni. 2017. aastal kasvatati rapsi ja rüpsi 73 800 hektaril. Hektarilt saadi keskmiselt 2240 kilogrammi rapsi- ja rüpsiseemet.

Kartulisaak oli 91 200 tonni, mis oli 1,6% suurem kui varasemal aastal. Kartuli kasvupind oli 2017. aastal 5400 hektarit. Hektarilt saadi keskmiselt 16 925 kilogrammi kartuleid.

Statistika aluseks on PRIA maakasutuse andmed ja statistiline küsimustik „Taimekasvatus“, mille esitamise tähtaeg oli 1.11.2017. Statistikaamet avaldas taimekasvatuse andmete aastakokkuvõtte 58 tööpäevaga. Statistikatöö „Taimekasvatus“ avaliku huvi peamine esindaja on Maaeluministeerium, kelle tellimisel Statistikaamet selle statistikatöö tegemiseks andmeid kogub ja analüüsib.

Loomakasvatus: Piimatoodang suurenes veidi

Esialgsel andmetel toodeti 2017. aastal 791 800 tonni piima ehk 1% rohkem kui aasta varem, teatab Statistikaamet. Aasta lõpuks suurenes veidi piimalehmade arv ja suurenes ka aasta keskmine piimatoodang lehma kohta.

31. detsembril 2017 oli Eestis 251 300 veist, sealhulgas 86 400 piimalehma. 2016. aasta sama ajaga võrreldes oli veiseid 1% rohkem, ka piimalehmade arv on suurenenud 0,3% võrra. Piimalehmade arv on viimase kahekümne aasta jooksul olnud langustrendis, kuid vahepeal on olnud väikesed tõusud. Nüüd on see jälle kergel tõusuteel. Keskmine piimatoodang lehma kohta on aga pidevalt suurenenud. 2017. aastal oli keskmine piimatoodang lehma kohta 9159 kilogrammi ehk 281 kilogrammi rohkem kui aasta varem.

Aasta lõpus oli Eestis 284 500 siga ning 86 800 lammast ja kitse. Sigu oli 7% rohkem, lambaid ja kitsi 4% vähem kui 2016. aasta samal ajal. Linde oli aasta lõpus 2,2 miljonit ehk 3% rohkem kui 2016. aasta lõpus.

2017. aastal toodeti 202,5 miljonit muna ehk 2% rohkem kui aasta varem. Tapaks müüdi (k.a eksport) ja majapidamistes tapeti 106 200 tonni (eluskaalus) loomi ja linde, lihatoodang (eluskaalus) vähenes aastaga 9%. Seejuures veise-, sea- ning lamba- ja kitseliha toodang vähenes, linnuliha toodang suurenes.

Statistika aluseks on PRIA põllumajandusloomade registri ja põllumajandusloomade jõudluskontrolli andmed, mis mudeleid kasutades on teisendatud statistika tootmiseks vajalikule kujule. Lisaks on kasutatud statistiliste küsimustike „Linnud“ ja „Sead“ andmeid, mille esitamise tähtaeg oli 8.01.2018. Statistikaamet avaldas aasta loomakasvatuse esialgse kokkuvõtte 12 tööpäevaga. Statistikatöö „Loomakasvatus ja lihatootmine“ avaliku huvi peamine esindaja on Maaeluministeerium, kelle tellimisel Statistikaamet selle statistikatöö tegemiseks andmeid kogub ja analüüsib.

PRESSITEADE ,25.01.2018.a.
Statistikaamet

TASAKAAL KESKKONNAHOIUS ON VÕIMALIK SAAVUTADA VAID KOOS ÜHISEID VÄÄRTUSI KAITSTES

15. veebruaril toimus Eesti Jahimeeste Seltsis (EJS) riigi olulisemate maaomanike esindusorganisatsioonide ja jahimeeste ümarlaud, kus arutati tasakaalu leidmist keskkonnanahoius ja looduskaitstes. See on võimalik vaid kõigi osapoolte koostöös ühiseid väärtusi kaitstes, leidsid ümalaul osalejad.

Muuhulgas arutati ka eelmisel aastal Eesti Ornitoloogiaühingu algatatud petitsiooni „Aita lõpetada seaduslikud veelindude tapatalgud!“ ettepanekuid jahiseaduse muutmiseks. Kahetsusväärset tuginen petitsioon osaliselt infole, mis ei vasta tegelikkusele ning petitsiooni algatajad olid jätnud avalikkusele palju olulist infot edastamata. Osalise teabe emotsionaalne esitamine sisuliselt eksitas avalikkust, leidsid Eesti Erametsaliit, Eesti Jahimeeste Selts ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda oma eelmises avalikus pöördumises. Pärast petitsiooni riigikogule esitamist toimus eelmise aasta detsembris keskkonnakomisjoni istung, kus ei toetatud ornitoloogide ettepanekuid. 2018. aasta algusest alates on maaomanike katusorganisatsioonid ja EJS korraldanud mitu kohtumist, kus linnujahi temaatikat on ausalt, igakülgset ja faktipõhiselt arutatud. Jahimeeste ettepanek on olnud ka korraldada välismaistele jahikülalistele spetsiaalseid koolitusi, et tutvustada meie seadusi ja tavasid.

Erametsaliidu juhatuse esimees Mikk Linki arvates peab kehtiv õiguskord kindlustama põhimõtte, millega välditaks liigsete kahjustuste tekitamist maaomanikele või nende ilmnemisel kahjustusi hüvitatama, milleks muuhulgas on ka maaomaniku õigus väikeelukijahti korraldada. „Oleme jätkuvalt seisukohal, et jahiseaduse muutmine üksikute osade kaupa ei ole kooskõlas viis aastat tagasi osapoolte vahel saavutatud kompromissiga ja see tooks kaasa kogu seaduse ülevaatamise uue kokkuleppe saavutamiseks,“ selgitas Link.

Ümarlaual pakkusid põllumehed kevadiste põllukahjude vältimiseks ka rändlindude heidutusjahi ideed. Põllumeeste tegevusest sõltub suuresti Eestimaa keskkonnaseisund.

Põllumajandus-Kaubanduskoja nõukogu esimehe Olav Kreeni sõnul mõjutab põllumeeste tegevust järjest enam igakevadine haneliste kevadrände ajal tekitatud põllukahju. „Aasta-aastalt on suurenenud rändel olevate haneliste arv ja nende poolt põllukultuuridele ning ka rohumaadele tekitatav kahju.“ „Riigi poolt reguleeritud heidutusjaht täiendava meetmena on hädavajalik, et saavutada tasakaal looduse ja toidu tootmise vahel,“ lisas Kreen.

Eestimaa Talupidajate Keskliidu esindaja Mait Värk ütles, et kevadise heidutusjahi korraldamise lubamine maaomanikele vähendaks maksumaksja koormust tasuda sadadesse tuhandettesse ulatuvad põllukahjud. „Veelgi enam, heidutusjahi lubamine vabastaks riigikahjude maksimisest,“ lisas Värk.

Eesti Jahimeeste Seltsi presidendi Margus Puusti sõnul on jahimehed vajadusel nõus põllumeestele igati vastu tulema ja aitama heidutusjahti läbi viia, kui maaomanik pole ise jahimees. „Kaasaegne jahipidamine on suures osas ühiskondliku tellimuse täitmine,“ selgitas Puust. „Veelgi enam, kaasaegne jahindus on looduskaitse, mis on ka meie 2018. teema aasta nimetus,“ lisas Puust.

SAABUVAD TAOTLUSVOORUD

1.-15. märtsil saab esitada taotlusi **põllumajanduskindlustuse toetuse** saamiseks. Sellega hüvitatakse põllumajandustootjale osaliselt kindlustusmaksed, mis ta on tasunud kindlustusandjaga sõlmitud kindlustuslepingu alusel. Kindlustatud esemeks võivad olla määruses loetletud kultuurid ja loomad teatud kahjujuhtumite korral.

Ohtliku taimekahjustaja ja eriti ohtliku loomataudi tõttu kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamise toetuse (MAK meede 5.2) taotluste vastuvõtt on ajakavas planeeritud 5.-12. märtsiks, meetme määrust pole veel kinnitatud. Kodulehel avaldame toetuse tutvustuse pärast määruse ilmumist.

26. märtsist 2. aprillini saab e-PRIA kaudu esitada taotlusi **väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetuse** saamiseks (MAK meede 6.3). Meetme määrus ei muutu, taotlemise ettevalmistaja saab juhendada eelmise taotlusvooru materjalidest.

2. märtsil algab e-PRIA vahendusel loomakasvatustoetuste taotlemine

Sisulisi muudatusi piimalehma kasvatamise otsetoetuse ning loomakasvatuse üleminekutoetustega seotud nõuetes võrreldes eelmise aastaga ei ole, kuid kõik taotlused tuleb esitada elektroonilisel e-PRIA vahendusel. e-PRIA kasutamiseks on taotlejal vaja ID-kaarti koos kehtivate sertifikaatide ja PIN koodidega või mobiil-ID'd. Palume taotlejatel aegsasti kontrollida, kas teie ID-kaart või mobiil-ID töötab, või vajadusel see vahend hankida.

EIP VÕRGUSTIK: EUROOPA INNOVATSIOONIPARTNERLUSE UUDISED

Veebruaris 2018 ilmus Euroopa põllumajanduse innovatsioonipartnerluse teeninduspunkti (EIP AGRI Service Point) uudiskirja 54. number. Uudiskirja kokkuvõtte koostas Konstantin Mihhejev Maaeluvõrgustikust. Uudiskirjast oleme teinud alljärgneva kokkuvõtte:

LENNUKAD IDEED:

- **Mahe- ja tavapõllumajandustootjad ühendavad oma jõud innovatsiooni loomiseks.** Ühes Saksamaa pikkade traditsioonidega puuviljade kasvatamise piirkonnas asetsev EIP-töörühm tegeleb ka taimekaitse juhtimise strateegiatega. Töörühm soovib parandada tootmist, aidates samal ajal kaasa loodusvarade säilimisele. Nad leiavad, et traditsioonilisest tootmisest saab mõningaid protsesse ja tehnikat üle kanda ka mahepõllumajandusse, näiteks tunnelipõhist pihustussüsteemi. Loe edasi [SIIT](#)

EIP-AGRI TEENINDUSPUNKTI TEGEVUSED:

- **Uute fookusgruppide teemad.** Veebruarikuu lõpus alustavad tegutsemist kolm uut **EIP-AGRI fookusgruppi**:
 - Uued loomasöödad;
 - Mitmeaastaste taimede kaitsmine külmakahjustuste eest;
 - Toidukadude vähendamine põllumajandusettevõttes.
- **Uus AKISe trükis - loovuse ja õppimise stimuleerimine.** Põllumajanduse teadmisi- ja innovatsioonisüsteemid (AKIS) on kontsept, mis kirjeldab, kuidas inimesed ja organisatsioonid teevad koostööd, et edendada vastastikust õppimist ning luua, jagada ja kasutada põllumajandusega seotud teadmisi ja teavet. Käesolev trükis tutvustab näiteid, instrumente ja annab näpunäiteid põllumajandustootjatele, nõustajatele ja teadlastele, kes soovivad omavahelist koostööd suurendada, ning muuta Euroopa talud kasumlikumaks, jätkusuutlikumaks ja tootlikumaks. Lugege trükist [SIIT](#)
- **Euroopa mahepõllumajandusega seotud ideed.** Euroopa põllumajandus seisab silmitsi erinevate ja järjest suurenevate piirangutega seoses väetiste, pestitsiidide ja antibiootikumide kasutamisega. Mahepõllumajandustootjatel on sellel teemal palju kogemusi ning EIP-AGRI trükis jagabki nende poolseid innovaatilisi lahendusi seoses mahepõllumajandusliku mullaharimise, kahjuritõrje ja karjaloomade tervisega. Saadud teadmised on kasulikud kõigile põllumajandustootjatele. Tutvuge väljaandega [SIIN](#)
- **Metsa bio-massi jätkusuutlik kasutamine.** EIP-AGRI fookusgrupp "Metsade bio-massi jätkusuutliku kasutamine" andis värsket [infolehe](#) ja aruande. "Metsa bio-massi laialdasem kasutamine pakub toorainet uute toodete tootmiseks ning suurendab metsaomanike ja maapiirkondade elanike sissetulekut." ütleb infolehes fookusgrupi ekspert Nuala Ni Fhlatharta. Ekspert Kieran Sullivan täiendab: "Me ei saa metsast vähem hoolitseda ja loota, et see suurendab tootmismahтусid!"
- **Vaata videot "Scottish Live Lambs" projektist - lahendused lambakasvatuse jaoks**

EIP-AGRI VÕRGUSTIKU TEGEVUSED:

- **EuroDairy innovatsiooni pank.** Temaatiline võrgustik "EuroDairy" on koostanud innovaatiliste tööriistade, meetodite ja lähenemisviiside nimekirja, mida saavad kasutada põllumajandustootjad ja nõustajad piimakarjakasvatuse juhtimises. Need uuendused puudutavad nelja jätkusuutlikkust käsitlevat teemat - ressursitõhusus, loomade hooldamine, bioloogiline mitmekesisus ja sotsiaal-majanduslik vastupanuvõime. Andmebaasiga saate tutvuda **SIIN**. Temaatilise võrgustiku kaart on kättesaadav **SIIN**.
- **Bio-põhiste toodete alase teadlikkuse tõstmine.** "Bio-massi kasutamine põllumajanduse-, metsanduse- ja mereressurssidest aitab lahti saada fossiilsete ressurssidega seotud sõltuvusest" (www.allthings.bio). Projekti "BioCannDo" eesmärgiks on suurendada teadlikkust toodetest, mis on osaliselt või täielikult bio-massist valmistatud. **Tutvuge nende veebilehega** ja lugege riistest, mis on valmistatud nahast, puidust ja isegi piimast; hoonete soojusmaterjalist, mis on valmistatud kanepist; ning toidupakenditest, mis on tehtud köögivilja jääkidest. Ja palju muud põnevat ...
- **Sotsiaalse talupidamise konkurss.** Teadusorganisatsioon "EURAC Research" otsib konverentsi jaoks häid näiteid ja lahendusi sotsiaalse talupidamise valdkonnas. Oodatakse näiteid seoses uute sotsiaalsete meetodite kasutamise ja väljatöötamisega, kus kogukond teeb koostööd avalike asutustega; puuetega inimeste, töötute või pagulaste tölevõtmise võimalustega; või uute töökohtade loomisega, sotsiaalse kapitali edendamisega ja multi-funktsionaalsusega põllumajanduses. Tähtaeg 28. veebruar. Leia rohkem infot **SIIT**.

RAHASTAMISE VÕIMALUSED

- **Toetus VKEdel instrumendi taotluse koostamiseks.** Tegemist on juhendiga, mis on loodud selleks, et aidata uuenduslikel väike- ja keskmise suurusega ettevõtetel taotleda Horizon2020 alaprogrammi - **EIC instrumendi - toetust**. Käesolevas juhendis antakse häid näpunäiteid ja tutvustatakse lähenemisviise, mis aitavad antud taotlusvooru edukat taotlust või äriplaani esitada.

LISAINFO: ec.europa.eu/eip/agriculture/en

Tule kandideeri IFYE-ks!

Hei maanoor vanuses 18 – 26 aastat!

Elad maal?! Oskad inglise või saksa keelt? Suvi tundub taas tulevat samasugune nagu eelmine? Sul on võimalus seda kõike muuta!

Tule kandideeri IFYE-ks!!!

VEEL VIIMASED PÄEVAD ON CV JA MOTIVATSIOONIKIRJA ESITAMISEKS!

Kes on IFYE?

Aktiivne noor, kes soovib veeta fantastilise suve mõnes välisriigis, et saada kogemust elades seal riigis peredes. See annab võimaluse järgi proovida teises kultuuris elamise ja selles keeles suhtlemise. Tagasi koju tulles on noor kindlasti mitme kogemuse võrra rikkam ja avatum uutele võimalustele! Tunned huvi??? Loe aga edasi.

• Kuidas saada IFYE-ks?

- Sa pead olema vähemalt 18. aastane, oskama kas inglise või saksa keelt suhtlustasandil
- Olema avatud uutele ja vahvatele kogemustele
- Olema usaldusväärne
- Kohusetundlik ja tolerantne teiste rahvuste suhte
- Olema maapiirkonnas elav noor
- Oled valmis panustama vabatahtlikult välisriigis pere tegemisest ja toimetustes (olgu need siis põllutööd või perekondlikud üritused)

Mis tegema peab?

Et osaleda IFYE programmis tuleb täita **ankeet** ja kirjutada lühike motivatsiooni kiri, mille kohta lisainfot Eesti 4H kodulehelt (www.eesti4h.ee). Ankeet ja motivatsioonikiri tuleb saata **hiljemalt 28. veebruariks** aadressile ifye@eesti4h.ee. Peale ankeedi saatmist, saad kutse tulla vestlusele, mis toimub Pärnus, Eesti 4H peakontoris. Vestlus toimub inglise ja eesti keeles. Vestluse käigus selgub, kas sind ootab ees suve suurim seiklus või ei. Läbinud intervjuu edukalt, osaled kahel 1 päevasel ettevalmistaval koolitusel.

Millised kulutused kaasnevad IFYE programmis osalemisega?

- sõidukulud valitud riiki
- tervisekindlustus
- väike taskuraha
- Elamiskulud katab pere, kus IFYE elab (ühes peres 2-3 nädalat ning seejärel vahetab peret).

Kuhu on võimalik minna IFYE-ks?

USA

Šveits

Soome

Austria

Rohkem infot: www.eesti4h.ee

Tasuta ühistegevuse programmi üritused märtsis 2018

Ühistegevuse programm kutsub osalema kahel ühistegevuse koolitusel ja ühel ettevõtete külastuse päeval.

06.03.2018 toimub Tartus tasuta koolitus: „Ühistuline turundamine”.

21.03.2018 toimub Tartus tasuta koolitus: „Ühistulise koostöö eelised erinevate sektorite vahel”.

28.03.2018 toimub Tartus tasuta ettevõtete külastuse päev: „Toorme lisandväärtuse andmine”.

Samuti on veel võimalus registreerida 27.02.2018 toimuvale infopäevale: „Ühistegevuse praktilised näited”
INFOPÄEV TOIMUB INGLISE KEELES. Lektoriks on Läti teraviljaühistu direktor Edgars Ruža.

Täpsem info koolituste kohta leiate aadressil www.yhistegevus.emu.ee

SAABUVAD KOOLITUSED JA KONVERETSID

1.-3. märts toimub Sakus koolitus „TAIMEKAITSE ALUSKOOLITUS PROFESSIONAALSELE KASUTAJALE”

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/01/11951#.Wo59ZJOFhoE>

1. märtsil toimub Pärnus infopäev „Raamatupidamine ja maksundus 2018”

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/01/12032#.Wo591JOFhoE>

1. märtsil toimub Raplamaal täiendkoolitus „Põllumajandusloomade seemendamine”

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/01/11947#.Wo5-W5OFhoE>

2. - 3. märtsil toimub Järvamaa täiendkoolitus „Põllumajandusloomade seemendamine”

Täpsem info koolituse kohta: http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/02/11953#.Wo5_EZOFhoE

2. märtsil toimub Viljandimaal infopäev „Väetusplaani koostamine”

Täpsem info koolituse kohta: http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/02/11992#.Wo5_ZpOFhoE

5. märtsil toimub Läänemaal infopäev „Riigihangetest LEADER toetuse taotlemisel”

Täpsem info koolituse kohta: http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/05/12002#.Wo5_zpOFhoE

6. märts alustab Tartumaal **"Veiste sõratervise kool"**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/06/11931#.Wo6Aa5OFhoE>

6. märtsil toimub Tartumaal koneverents **"Kaasaegne taimekasvatus ja mesindus"**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2017/11/28/11701#.WhLbJBO0NoE>

7. märtsil toimub Tartumaal koneverents **"Terve loom ja tervislik toit 2018"**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/07/11553#.Wo6BhJOFhoE>

7. märtsil toimub Tartus infopäev **„EL kvaliteedikavades ja siseriiklikult tunnustatud kvaliteedikavades osalemisest ning nende raames toodetud toodete teavitamis- ja müügiedendustegevuste toetuste tingimustest“**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/07/12034#.Wo6B4pOFhoE>

7. märtsil toimub Viljandimaal Infopäev **„Maksustamine ja kulude deklareerimine põllumajandusettevõttes“**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/07/11989#.Wo6CSZOFhoE>

8. märtsil toimub Lääne-Virumaal infopäev **„Riigihangetest LEADER toetuse taotlemisel“**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/08/12003#.Wo6CuJOFhoE>

9. märtsil toimub Lääne-Virumaal infopäev **„Väetusplaani koostamine“**

Täpsem info koolituse kohta: http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/09/11993#.Wo6C_pOFhoE

9. märtsil toimub Tartumaa infopäev **„Tootmishügieen ja sanitatsiooni korraldus“**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/09/11888#.Wo6DY5OFhoE>

9. märtsil toimub Tartumaal koolitus **"Loomapidamine, transport, tapmine"**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/09/11963#.Wo6DypOFhoE>

9. märtsil toimub Tartumaal õpiring **"Täpiseviljelus, protsess, metoodika ja praktiline kogemus"**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/09/11996#.Wo6EDZOFhoE>

14. märtsil toimub Tartus konverents **"Agronoomia 2018"**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/14/12007#.Wo6Ee5OFhoE>

15. märtsil toimub Pärnumaal infopäev **„Riigihangetest LEADER toetuse taotlemisel“**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/15/12004#.Wo6E4ZOFhoE>

16. märtsil toimub konverents **"Maheturg 2018: tooraine tootjast mahetoodete edukaks eksportijaks"**

Täpsem info koolituse kohta täpsustamisel

19. märts toimub Tallinnas infopäev **„Euroopa Liidu teavitus- ja müügiedendusmeetme tingimustest ning EL-i kvaliteedikavades ja siseriiklikult tunnustatud kvaliteedikavades osalemisest ning nende raames toodetud toodete teavitamis- ja müügiedendustegevuste toetuste tingimustest“**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/19/12035#.Wo6FvJOFhoE>

20. märtsil toimub Viljandimaal **Aiandusfoorum 2018: Arengud puuvilja ja marjakasvatuses**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/20/11975#.Wo6GI5OFhoE>

23. märts toimub Tartumaal **PÕLLUMAJANDUSLOOMADE TAPATOIMINGUTE PÄDEVUSTASEME KOOLITUS I ja II osa (teooria ja praktika)**

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/23/11983#.Wo6GlpOFhoE>

23. märts toimub Olustveres konverents "**Põllumees kui tippjuht 2018**"

Täpsem info konverentsi kohta täpsustamisel

27. märts toimub „**Teraviljafoorum 2018: digilahendused teraviljasektoris**“

Täpsem info konverentsi kohta täpsustamisel

28. märts toimub konverents „**Metsaloodusteraapia**“

Täpsem info konverentsi kohta täpsustamisel

28. märts toimub Järvamaal infopäev "**Pindala ja loomatoetuste vähendamine**"

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2018/03/28/11994#.Wo6IC5OFhoE>

Lisainformatsiooni koolituste, seminaride,
infpäevade kohta leiate aadressilt

www.pikk.ee/sundmused

Võrumaal Misso vallas tegutseb juba ligi 20 aastat Nopri talumeierei, kus valmistatakse Tiit ja Vilve Niilo eestvedamisel sealsele suitsusauna piirkonnale ja Võrumaa vanaemadele omaseid talutooteid

Nopri Talumeierei

Nopri talu sai alguse 1875. aastal, kui Tiidu esiisa ostis Vastseliina mõisalt 150 hõberubla eest 70 hektarit maad. Üheksakümnendate alguses vormistas vanaisa Voldemar talu pojapoeg Tiidu nimele, kes 1994. aastal ostis esimesed neli tõulehma. "Peale järjekordset piimakriisi alustasime 1998. aastal ka piima väärindamisega ja avasime meierei," meenutab Tiit. Samal aastal toodi turule Nopri talu esimene toode – banaanijogurt. Tiidu sõnul oli see nii tummine, et lusikaski seisis sees püsti ja maitses väga hästi.

Aastate jooksul on Tiit pidanud erinevaid ameteid. Ta olnud nii lüpsja, loomatohter, farmi ja meierei juht, aga ka otseturustaja. Praegu töötavad lisaks temale pereettevõttes veel perenaine Vilve ja ettevõtmisesse panustavad ka kõik viis last. Kokku töötab talus ja meiereis 23 palgalist töötajat, kes kõik on peremehe hinnangul spetsialistid.

Praegu toodetakse Nopri meiereis ligi 50 erinevat toodet. Nii pikk nimekiri on tekkinud ligi kahekümne tegevusaasta jooksul, kuid lähiajal võetakse ette tõsine inventuur ja valikusse jäävad kõige paremad tooted. Nopri talus valmistatakse erinevaid jogurteid, võideid, kohupiimasid, juustu, pudeldatakse piima, koort ja kasemahla.

Samuti on plaan tänavu uuendada toodete maitseid ja vähendada nende suhkruisaldust. Peremehe sõnul on nende aastate jooksul toodetud erinevaid häid tooteid, kuid tema vaieldamatuks lemmikuks on siiski klassikaline hapupiim, mida ta rõõmuga iga päev klaasikese ära joob. Magusate toodete valikust meeldib Tiidule endale uuendatud kohuke.

2009. aastal valmis Nopri esimene Gouda-stiilis talujuust. Lisaks klassikalisele Gouda juustule on valikus veel viis erinevat juustu. Mõne juustu valmistamisel tehakse koostööd ka naabritega. Näiteks Andri-Peedost ostetakse kitsepiima, millest valmib Nopri kitsejuust. Peremees lisab, et praegu väärindatakse neli tonni piima päevas, kuid tulevikus tahaks väärindamise mahtu suurendada kümne tonnini päevas. Selleks on aga vaja suurendada lüpsikarja 190 lüpsilehmalt 340-ni.

Tiidu sõnul on Nopri uute toodete turule toomisel suur roll tarbijatel, kelle maitse-eelistusi arvestab ka perenaine Vilve toodete väljatöötamisel. Aegade jooksul on tarbijate lemmikuteks kujunenud Nopri küüslauguvõie, kohoke, hapupiim ja toorpiim.

Tuleviku osas on peremees ambitsioonikas, kuid päris suurtootjaks hakata ei soovi. Nopri talu eesmärk on panustada kvaliteedile ja maitsele, näiteks tahab Tiit keskenduda rohkem laagerdatud juustudele. “Tahaks tulevikus olla oma pere noortele töötamiseks ja peretraditsiooni jätkamiseks ootuspärane koht. See on ka kõige suurem väljakutse,” tõdeb Tiit. Üks on aga kindel – talutoidu imagost ei soovita loobuda. Samas ütleb peremees, et puhta käsitööna kõike kahjuks teha ei jõua, mistõttu plaanitakse tulevikus rohkem rõhku panna ka innovatsioonile.

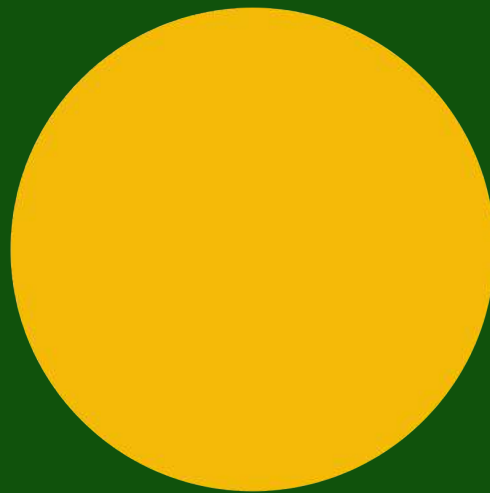
Nopri talu peremees peab konkurentsi korraga nii piitsaks kui ka präänikuks – kohati on konkurendid pinnuks silmas, aga ilma nendeta poleks ka arengut. Osadest konkurentidest on aja jooksul saanud sootuks väga head koostööpartnerid ja sõbrad.

Ehtsa talutoidu märki peab Tiit oluliseks ühistegevuseks koos teiste tootjatega turunduse valdkonnas. Olgu sel jätku ja toetajaid!

<http://talutoit.ee/#piimatooted-ja-munad/nopri-talumeierei>

EESTI

**Eestimaa Talupidajate Keskliit
õnnitleb kõiki talupidajaid ja
maaettevõtjaid saabuva
Eesti Vabariigi juubeli puhul!**

#EV100

Eestimaa Talupidajate Keskliit

Teaduse tn 1,
Saku 75501
Harjumaa

Tel, +372 604 1783
E-post: info@taluliit.ee

www.taluliit.ee

/eestitaluliit

/eestimaatalupidajatekeskliit